

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2020-810

2.11.2020

Gjensidige Forsikring ASA

Retts hjelp

Krav mot sameie – én eller flere tvister?

De sikrede hadde flere pågående tvister med styret i sameiet. Disse var knyttet til uenighet om økonomiske forhold og formell strukturering av sameiet. På denne bakgrunn søkte de sikrede rettshjelpsdekning. Selskapet innvilget dekning, men var av den oppfatning at sakene med styret/sameiet var å anse som én tvist. Dette da selskapet fant at problemstillingene stammet fra samme faktiske forhold. Fra de sikredes side ble det gjort gjeldende at det forelå flere tvister, hvor det bl.a. ble vist til at det var saker med flere motparter, ulike rettsgrunnlag og at det ikke var årsakssammenheng mellom kravene. Nemnda kom til at det forelå én tvist.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: forsikringssum kr 100 000

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for utgifter til rettshjelp og spørsmålet om det foreligger én eller flere tvister.

Ifølge vilkårene dekker selskapet rimelige og nødvendige utgifter til rettshjelp når sikrede er part i tvist. Grensen mellom én og flere tvister er omtalt i vilkårene som følger:

- Spørsmål om det er en eller flere tvister avgjøres etter en helhetsvurdering. I vurderingen av om det er en tvist vektlegges blant annet følgende;
 - om kravene har samme årsak eller gjelder samme underliggende faktum
 - om det er nær sammenheng mellom kravene
 - om kravene gjelder samme gjenstand, kontrakt eller tap
- En tvist anses ikke for å være flere tvister selv om saken består av flere individuelle spørsmål som fremmes i flere saker

Vilkårene har videre unntak for:

Tvist med (selskapet) som følge av at det er gitt avslag på rettshjelpdekning.

Sikrede, som er andelseiere i et sameie, avviste i e-post datert 12.3.19 å betale felleskostnader i sameiet fordi de mente det forelå feil og mangler fra styret. De sikrede mottok deretter 6.3.20 inkassovarsel for utestående fellesutgifter for 2019 med renter, pålydende kr 29 073,33. Sikrede bestred fakturakravet og etterspurte på nytt fremleggelse av dokumentasjonen fra styret i brev av 19.3.20. Sikrede hadde holdt tilbake betaling av fellesutgifter for hele 2019, fordi styret nektet innsyn i protokoller, kontoutskrifter og andre dokumenter som kunne redegjort for sameiets økonomiske forhold for årene 2016–2019. De sikrede sendte 1.4.20 inn forliksklage med påstand om at de ikke var forpliktet til å betale inkassokravet.

Sikrede meldte krav om rettshjelpsdekning hos selskapet 2.4.20, og forklarte at de pågående tvister mot styret var knyttet til uenigheter om driften av sameiet, både den formelle struktureringen og de økonomiske forholdene. Selskapet aksepterte rettshjelpsdekning 6.4.20.

Sikrede fremla i slutten av april 2020 et krav ved jordskifteretten om fastsetting av nye vedtekter for sameiet. Begrunnelsen var at de sikrede mente gjeldende vedtekter og driften av sameiet var ulovlig.

De sikrede henvendte seg på nytt til selskapet den 7.5.20 med forespørsel om å vurdere tvistene med styret i sameiet som flere saker. I tillegg ba de om rettshjelpsforsikring for tvisten med selskapet om det forelå flere tvister. Selskapet avsto både at tvisten med styret i sameiet var flere tvister, og at tvisten med selskapet om flere tvister var en del av rettshjelpsdekningen, jf. brev av 11.5.20.

De sikrede krever dekning for flere tvister med hver sin forsikringssum. Den ene saken er en ansvarssak mot styret, som er behandlet i Forliksrådet og hvor begjæring om bevissikring er fremmet for tingretten. Den andre saken er en jordskiftesak som gjelder formelle forhold i sameiet. Sakene kan ikke kumuleres til felles behandling, da det er to forskjellige motparter og rettsgrunnlag, samt ulike beføyelser og prosessformer. Videre er det ikke tidsmessig nærhet mellom sakene, og disse har ulike rettslig og faktisk grunnlag. Det foreligger heller ikke årsakssammenheng mellom kravene.

Selskapet anfører at det dreier seg om én tvist. Alle problemstillingene til de sikrede har sitt utspring i det samme faktiske forholdet. Spørsmål om det er én eller flere tvister avgjøres etter en helhetsvurdering, og innvilgelse av flere dekningsforutsetter at det er tvist om flere gjenstander, kontrakter og tap. Tvisten springer ut av uenigheten om sameiets vedtekter og styrets økonomiske forhold for alle de ulike rettslige prosessene ved Forliksrådet, tingretten og jordskifteretten. De sikredes motpart er i all hovedsak styret i sameiet.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for en eller flere tvister.

I vilkårene er grensen mellom én og flere tvister omtalt som følger:

- Spørsmål om det er en eller flere tvister avgjøres etter en helhetsvurdering. I vurderingen av om det er en tvist vektlegges blant annet følgende;
 - om kravene har samme årsak eller gjelder samme underliggende faktum
 - om det er nær sammenheng mellom kravene
 - om kravene gjelder samme gjenstand, kontrakt eller tap
- En tvist anses ikke for å være flere tvister selv om saken består av flere individuelle spørsmål som fremmes i flere saker

Nemnda forstår saken slik at den grunnleggende tvisten dreier seg om betaling av fellesutgifter, og at sikrede bestrider grunnlaget for dette kravet. Denne tvisten gjelder et beløp, dvs. samme "tap". Den underliggende uenigheten om grunnlaget gjelder spørsmålet om driften av sameiet, som igjen vil være avhengig av vedtektene. Når sikrede reiser krav ved jordskifteretten om endring av vedtektene, har dette derfor nær sammenheng med nektelsen av å betale fellesutgifter. Nemnda ser det også slik at saken i jordskifteretten om endring av vedtektene er forårsaket av at sikrede er uenig i driften og grunnlaget for fellesutgiftene. Det samme gjelder kravet om bevissikring som følge av uenighet om betaling av fellesutgifter. Dette tilsier at det dreier seg om én tvist.

Sikrede viser til at det foreligger tre forskjellige motparter, styret i sameiet, sameiet og realsameiet. Dette er ikke tilstrekkelig til at det dreier seg om tre tvister hvis den underliggende årsaken til tvisten – her grunnlaget for fellesutgifter – er den samme. Det følger også av vilkårene at det ikke er tilstrekkelig til at det dreier seg om flere tvister at saken består av flere spørsmål som fremmes i forskjellige saker. At den ene saken gjelder ansvar for fellesutgifter, den andre bevissikring og den tredje endring av vedtekter er derfor ikke tilstrekkelig til at det er tale om tre tvister. Det er heller ikke fremlagt opplysninger som tilsier at det påløper ekstra omkostninger fordi tvisten gjelder flere parter, og som evt. kunne tale for en oppdeling i flere tvister.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).